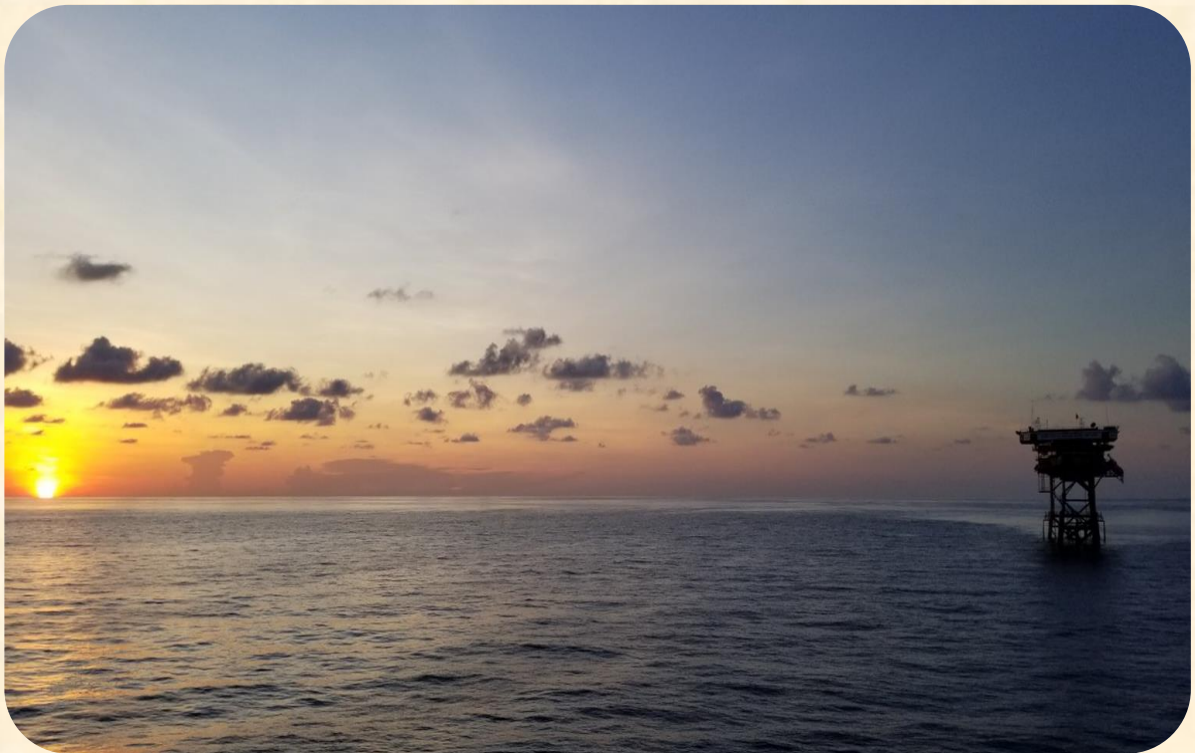

**BẢN TIN NGÀY
NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG**
(Cập nhật 27/5/2020)

Tình hình nổi bật

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc ngày 26-5 đã điện đàm với Tổng thống Philippines Rodrigo Duterte để trao đổi về hợp tác song phương và khu vực trong bối cảnh đại dịch Covid-19. Nội dung trao đổi có các điểm đáng chú ý: (i) Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc khẳng định Việt Nam sẵn sàng là nguồn cung cấp gạo lâu dài và ổn định cho Philippines với mức giá cạnh tranh, (ii) Tổng thống Duterte cảm ơn Việt Nam đã giúp Philippines bảo đảm an ninh lương thực, nhất trí hai bên tiếp tục đối xử nhân đạo với ngư dân của nhau trên tinh thần hữu nghị truyền thống đối tác tin cậy giữa hai nước, (iii) Hai nhà lãnh đạo nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tiếp tục tăng cường đoàn kết, duy trì lập trường chung của ASEAN về vấn đề Biển Đông, tích cực thúc đẩy đàm phán để đạt được Bộ Quy tắc ứng xử trên Biển Đông (COC) chất lượng cao, phù hợp với luật pháp quốc tế.

Tập Cận Bình ngày 26/5 tại phiên thảo luận với đoàn đại biểu Quân đội và vũ cảnh Trung Quốc trong khuôn khổ kỳ họp Lương hội đã nhấn mạnh Quân đội Trung Quốc cần kiên trì tư duy “giới hạn đỏ”, tăng cường công tác huấn luyện và sẵn sàng chiến đấu, ứng phó kịp thời và hiệu quả trước các tình huống phức tạp, kiên quyết bảo vệ chủ quyền, an ninh và lợi ích phát triển quốc gia, giữ vững ổn định toàn cục chiến lược quốc gia. Trong các buổi thảo luận trước đó tại Lương hội, các tướng lĩnh cao cấp của Quân đội đều phát biểu nhấn mạnh tuyệt đối trung thành với Đảng, kiên quyết nghe theo sự chỉ huy của Tập Cận Bình; làm tốt “hai bảo vệ”; thúc đẩy hiện đại hóa quốc phòng và quân đội, nâng cao toàn diện năng lực thực chiến để ngăn chặn và đánh thắng chiến tranh; cam kết tiếp tục đẩy mạnh phòng chống tham nhũng theo tinh thần chỉ đạo của Tập Cận Bình, loại bỏ triệt để ảnh hưởng xấu của các “hồ lớn” trong quân đội.

Tướng James C. McConville, Tham mưu trưởng Lục quân Mỹ ngày 26/5 kỳ vọng lục quân Mỹ sẽ tăng cường cam kết với khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương, ông cho biết Mỹ sẽ sớm nói lại hoạt động huấn luyện với các đối tác tại khu vực sau thời gian bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19.

Bộ trưởng Điều phối Các vấn đề chính trị, pháp lý và an ninh Indonesia Mahfud M.D ngày 26/5 đã yêu cầu các tân Tham mưu trưởng Hải quân và Không quân bảo vệ chủ quyền quốc gia trong bối cảnh diễn ra các tranh chấp với Trung

Quốc ở Biển Bắc Natuna. Ông yêu cầu tân Tham mưu trưởng Hải quân, Đô đốc Yudo Margono đặc biệt chú ý đến vùng Biển Bắc Natuna bằng cách tăng cường tuần tra trong khu vực: "Tân Tham mưu trưởng Hải quân phải đảm bảo an toàn cho ngư dân Indonesia tại Natuna và tiếp tục bảo vệ chủ quyền quốc gia trong khu vực". Ông cũng chỉ thị cho tân Tham mưu trưởng Không quân, Thống chế Fadjar Prasetyo tăng cường an ninh tại các khu vực biên giới của Indonesia nhằm bảo vệ chủ quyền quốc gia dù "nguồn lực còn hạn chế".

Trang Aircraft Spots ngày 26/5 cho biết 2 oanh tạc cơ B-1B của không quân Mỹ bay qua Biển Đông. Các máy bay xuất phát từ căn cứ Andersen trên đảo Guam và được máy bay KC-135R tiếp liệu trong khi bay. Đây là lần thứ hai B-1B bay qua Biển Đông chỉ trong vòng 1 tuần.

Góc nhìn Quốc tế

+ Châu Âu - Mỹ:

Học giả Zachary Haver, Mỹ, ngày 26/5 nhận định hành vi của Trung Quốc trên Biển Đông trong giai đoạn dịch Covid-19 cho thấy chủ nghĩa cơ hội vị kỷ của nước này. Điều này sẽ càng khắc sâu hình ảnh Trung Quốc là một cường quốc vô trách nhiệm, khiến nước này hứng chịu ngày càng nhiều chỉ trích từ các nước khác.

Học giả Greg Poling (AMTI, Mỹ) ngày 27/5 cho rằng nhiều khả năng Trung Quốc sử dụng số liệu thăm dò từ HD8 năm 2019 để đặt tên cho 80 thực thể ở Biển Đông do 50 bãi chìm trong số đó đều nằm trong thềm lục địa của Việt Nam.

+ Đông Nam Á:

Báo Inquirer ngày 25/05 đưa tin Bộ trưởng Quốc phòng Philippines Delfin Lorenzana đã thảo luận về chiến lược COVID-19 với những người đồng cấp từ Nhật Bản, Úc và Trung Quốc. Trong cuộc điện đàm ngày 12/5, ông Lorenzana đã trao đổi kinh nghiệm và thảo luận về vai trò của Lực lượng Vũ trang Philippines (AFP) và Lực lượng Tự vệ Nhật Bản trong cuộc chiến chống lại COVID-19 và các biện pháp mà họ đã thực hiện. Hai bên cũng trao đổi về tình hình an ninh ở Biển Đông và Biển Hoa Đông; cách thức tăng cường hợp tác quốc phòng song phương. Ngày 21/05, ông Lorenzana điện đàm với Bộ trưởng Quốc phòng Úc Linda Reynold về đối phó COVID19, Úc cam kết hỗ trợ mở rộng khu vực bệnh truyền nhiễm của một số bệnh viện ở Philippines thuộc Chương trình hợp tác quốc phòng

tăng cường của Philippines và Úc. Hai bên cũng thảo luận về vấn đề khủng bố và an ninh khu vực.

+ *Các nước khác:*

Nitin Pai, Giám đốc Viện Takshashila Ấn Độ ngày 26/5, cho rằng để chấm dứt sự “xâm lược” của Trung Quốc, Ấn Độ không thể thông qua xung đột Himalaya mà phải chuyển hướng sang Biển Đông với thông điệp “nếu không chọc ngoáy chúng tôi ở đây thì chúng tôi sẽ không chọc ngoáy chỗ bạn”. Hai cách tiếp cận trái ngược mà các nhà phân tích chiến lược Ấn Độ trong suốt 15 năm qua đưa ra: (i) giới cứng rắn và quốc phòng cho rằng phải giữ vững đường biên giới dọc Himalaya và leo thang căng thẳng nếu cần; (ii) giới ngoại giao, kinh tế và nhiều nhà chính trị cho rằng cần giảm căng thẳng qua đối thoại và đàm phán. Tuy nhiên, xâm lược là công cụ chính sách của Trung Quốc nên hai cách tiếp cận trên đã đặt Ấn Độ vào tình huống bất lợi ngày hôm nay: Trung Quốc vẫn bành trướng và xâm lược. Do đó, tác giả cho rằng, cách tiếp cận hiệu quả hơn là chuyển xung đột sang các vùng biển ở Biển Đông và Ấn Độ Dương để tạo đối trọng và gây áp lực với Trung Quốc. Theo đó, Ấn Độ cần hợp tác với Mỹ, Úc và các nước khu vực Biển Đông.

Palki Sharma, Tổng biên tập tờ Wion, Ấn Độ ngày 25/5 cho rằng Trung Quốc sử dụng vấn đề tranh chấp lãnh thổ để đánh lạc hướng trách nhiệm về virus Vũ Hán. Trung Quốc đang gây rắc rối hàng loạt vấn đề: tranh chấp Biển Đông, thách thức Mỹ ở các vùng biển quốc tế, trả đũa Úc qua việc áp thuế và cấm nhập khẩu một số mặt hàng, gây sự với Ấn Độ ở biên giới. Đối với Trung Quốc, lãnh thổ là vấn đề quan trọng trong chủ nghĩa dân tộc. Hiện Trung Quốc vẫn còn nhiều tranh chấp lãnh thổ với láng giềng. Với Ấn Độ, mỗi khi có cơ hội, Trung Quốc thường xuyên sử dụng vấn đề biên giới để gây sự.

Biên tập: Nguyễn Nhật

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.